

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO

3. Miejscowość
DRYŻYNA

1. Nazwa

DOM

2. Czas powstania

1922

8. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok na elewację wschodnią i południową .

4. Adres

**Dryżyna 19
67-407 Szlichtyngowa**

5. Przynależność administracyjna
województwo **lubuskie**

powiat **wschowski**

gmina **Szlichtyngowa**

6. Formy ochrony
Ustalenie ochrony w zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Szlichtyngowa, w części dotyczącej wsi Dryżyna (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 25A, poz 266).

Historia.

Po raz pierwszy nazwa wsi wymieniona w roku 1395 jako Drisiny. Przez wieki wielokrotna zmiana nazwy wsi-Ottendorf (1420 r.), Othendorw /1437/, Draszyna (1499 r.), Drazina (1512 r.), Drezyna (1531), Dreszina (1563 r.), Attnedorf (1944 r.). W 1395 roku wymieniony Jarand Wyskota z żoną Henryką. W 1420 roku dobra należą do Janusza Ledlow, syna Piotra Młodszeo. W 1499 roku dobra należą do Jerzego i Jana Kotwicz. W 1512 roku wymieniony Jan Górowski, który część gruntów sprzedał Judycie Toszewej. W 1566 roku dobra posiada Sebastian Kotwicz. W XVIII wieku majątek w rękach rodziny Gurowskich herbu Wczele. Najslynniejszym z rodu był Rafał hrabia Gurowski (1716 Kościelec - 08.04.1797 Dryżyna), który zamieszkiwał Dryżynę w latach 1758-1797. Najstarszy syn kasztelana poznańskiego Melchiora i Zofii z domu Przyjemaska. W 1752 roku ożenił się z Ludwiką Tworzyańską, kasztelanką przemęcką. W 1787 roku z rąk króla pruskiego Fryderyka Wilhelma II otrzymał dziedziczny tytuł hrabiego wraz z pruską odmianą herbu. Dziedzicem dóbr został syn Rafała, Władysław (28.10.1769 Dryżyna-19.02.1818-Russocice). Ożeniony z Genowefą Cielecką herbu Zarembo (1790-13.06.1844). Ich syn Mikołaj Napoleon hrabia Gurowski (27.11.1806) był kolejnym dziedzicem na Dryżynie. Ożeniony z Jadwigą Janiną Teresą Cielecką z Cielczy (27.11.1808). W latach 1975–1998 miejscowość administracyjnie należała do województwa leszczyńskiego.

Opis.
Budynek murowany z cegły, otynkowany, założony na planie prostokąta, parterowy z użytkowym poddaszem, nakryty dachem dwuspadowym, z pokryciem z dachówki karpiówki. Centralnie w elewacji wschodniej umieszczono ryzalit nakryty dachem dwuspadowym facjatkę. Dach okapowy, silnie wysunięty przed lico z ozdobnymi kroksztynami. Elewacje nie posiadają detalu architektonicznego.

Wartości.
Budynek prezentuje wartości zabytkowe, wartość artystyczną, historyczną i naukową. Jest przykładem wiejskiej architektury mieszkalnej z początku XX wieku.

Stan zachowania.

Obiekt zachowany w dobrym stanie, w historycznej bryle, kubaturze, wraz z kształtem dachu. Zachowana historyczna kompozycja, artykulacja elewacji, proporcje. Budynek po remoncie dachu z zachowaniem krycia z dachówki ceramicznej karpiówki, wprowadzono obecnie widoczne, współczesne tynki cienkowarstwowe o gładkiej strukturze oraz powiększono otwory okienne i wprowadzono wtórną stolarkę okienną. Budynek na bieżąco użytkowany, w dobrym stanie technicznym. Wprowadzone zmiany w wprowadzeniu okien bez podziałowych oraz tynku z są niekorzystne dla wartości obiektu. Budynek traci czytelność i spójność stylistyczną z architekturą okresu w jakim powstał.

Postulaty dotyczące konserwacji.
W oparciu o art. 27 ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, formuluje się następujące postulaty konserwatorskie: bezwzględnej ochronie konserwatorskiej podlega kompozycja założenia, bryła obiektu, gabaryty, artykulacja elewacji oraz kształt dachu wraz z zastosowanymi technologiami. W trakcie prac należy dążyć do przywrócenia pierwotnego wyglądu elewacji, w tym odtworzenie historycznej więźby dachowej. Nie dopuszcza się docieplenia elewacji budynku. Należy prowadzić systematyczną kontrolę stanu zachowania pokrycia dachowego, udrażniać system odprowadzania wód opadowych.

Bartosz Idryjan

20.09.2021r.

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków